Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U004282

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 09-12-2025

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Антоняк Софія Володимирівна
2. Sofiia V. Antoniak

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCHID ID: 0000-0003-2088-7326

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 221

Назва наукової спеціальності: Стоматологія

Галузь / галузі знань: охорона здоров'я

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 221 - Стоматологія

Дата захисту: 08-12-2025

Спеціальність за освітою: Стоматологія

Місце роботи здобувача: Івано-Франківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010758

Місцезнаходження: вул. Галицька, Івано-Франківськ, 76018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 20601101

Повне найменування юридичної особи: Івано-Франківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010758

Місцезнаходження: вул. Галицька, Івано-Франківськ, 76018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Івано-Франківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010758

Місцезнаходження: вул. Галицька, Івано-Франківськ, 76018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 76, 76.29.55

Тема дисертації:

1. Удосконалення та обгрунтування методів хірургічного лікування патології тканин пародонту з використанням емалевих матричних протеїнів.

2. Improvement and substantiation of surgical treatment methods for periodontal tissue pathology using enamel matrix proteins.

Реферат:

1. Дисертаційна робота присвячена вирішенню актуальної проблеми клініки хірургічної стоматології: підвищення ефективності лікування пацієнтів з генералізованим пародонтитом II, II-III ступеня розвитку, шляхом застосування комбінації емалевих матричних протеїнів («Emdogain») та технології A-PRF у процесі мінімально-інвазивних клаптевих операцій. Мета роботи реалізована завдяки комплексу клінічних, інструментальних та статистичних методів дослідження. З метою вивчення особливостей стану тканин пародонту в пацієнтів з генералізованим пародонтитом I-II і II-III ступеня розвитку та потреби в застосуванні хірургічних методів лікування обстежено 280 осіб, віком 30-60 років. Критеріями до проведення хірургічних втручань при комплексному лікуванні були глибина пародонтальних кишень, рівень втрати епітеліального прикріплення та вид рецесії ясен. У результаті дослідження встановлено, що необхідність проведення хірургічного лікування методом клаптевих операцій виявлено у 68 (24,3%) обстежених пацієнтів. Серед осіб

вікової групи 30–44 роки потреба у хірургічному втручанні становила 19,9% (27 осіб), тоді як у групі 45–60 років — 28,5% (41 особа). Терміни спостереження: до лікування, через 6, 9, 12 місяців після проведеного лікування. Удосконалення хірургічного етапу комплексного лікування генералізованого пародонтиту полягало в застосуванні комбінації препарату емалевих матричних протеїнів та фібрину збагаченого тромбоцитами під час операції коронарного зміщення клаптя. Значною перевагою даного виду оперативного втручання є доступ та візуальний контроль у процесі пародонтологічного лікування, можливість повного видалення патологічно змінених тканин, застосування середників, що стимулюють регенеративні процеси в тканинах пародонта, формування ясеневого контуру. З метою створення оптимальних умов для швидкого відновлення кісткової і м'яких тканин та стимуляції росту кровоносних судин в ділянці втручання у групах III, IV додатково застосовували технологію A-PRF. До беззаперечних переваг даного методу належать простота виготовлення і доступність за рахунок мінімальних витрат. PRF проходить один цикл центрифугування і не потребує додаткових біохімічних модифікацій. З метою профілактики рецесій ясен після проведення клаптевої операції було запропоновано методику ушивання країв рани вертикальними подвійними перехресними швами (нейлон 5/0) з опорою на скловолоконну стрічку для шинування. У ранньому післяопераційному періоді використання препарату емалевих матричних протеїнів зменшувало частоту скарг на біль та набряк у порівнянні з пацієнтами без його застосування. Проведення клаптевої операції із додатковим застосуванням A-PRF та препарату «Emdogain» асоціювалось з найбільш вираженими результатами стабілізації запального процесу та регенерації в тканинах пародонту. Про це свідчить достовірне (p <0,05) зниження індексів OHI-S (на 65,2%), PMA (на 62,5%) та Ікр.(на 61,9%) через 6 місяців після проведеного оперативного втручання та збереження отриманого результату у більш віддалені терміни спостереження (через 12 місяців). Достовірне (p <0,05) зменшення глибини ПК – на 1,60±0,18мм підтверджувало регенераторний потенціал та клінічну ефективність запропонованої методики. Позитивна динаміка щодо стабілізації запально-деструктивних змін відмічалась у 13 (81,25%) пацієнтів, яким проводили коронарне зміщення клаптя із застосуванням ЕМП та у 14 (82,35%) пацієнтів, яким проводили коронарне зміщення клаптя із застосуванням A-PRF. Проведення лише коронарно зміщеного клаптя продемонструвало найменш виражені ознаки відновлення кісткової тканини. Застосування запропонованого методу хірургічного лікування дозволяло досягти стабілізації регіонарної гемодинаміки. Через рік з початку лікування відзначали покращення мікроциркуляції, зменшення спазму судин пародонту та венозного застою: отримані кількісні та якісні показники реограми були найбільш близькими до показників норми. Середні значення PI (0,61□0,04ум.од.) та ІОК (0,108□0,005 Ом/сек) були більшими у 2,3 та 1,6 рази відповідно порівняно з даними первинного обстеження. ПТС, ІПО та ПВВ зменшились на 9,6%, 11,1% та 7,22% і становили 16,64□1,22%, 83,16□3,08% та 13,92□1,75% відповідно. На значне покращення регіонарного кровобігу вказували якісні показники реограм: збільшення амплітуди реографічної хвилі, збільшення кута нахилу анакроти, загострення верхівки та зміщення дикротичного зубця ближче до середини нисхідної частини. Таким чином, результати проведених клінічних, рентгенологічних та інструментальних методів обстеження підтвердили ефективність удосконаленого застосування емалевих матричних протеїнів на хірургічному етапі комплексного лікування генералізованого пародонтиту. Ключові слова: генералізований пародонтит, пародонтальні кишені, втрата епітеліального прикріплення, рецесії ясен, клаптеві операції, емалеві матричні протеїни, фібрин збагачений тромбоцитами, мікроциркуляція, реографічні показники, тонус судин.

2. Dissertation research was focused on an important problem in surgical dentistry: improving the treatment outcomes in patients with generalized periodontitis of stage II and II–III by using a combination of enamel matrix proteins (Emdogain) and A-PRF technology during minimally invasive flap surgery. The study objective was achieved through a set of clinical, instrumental, and statistical methods. To assess the condition of periodontal tissues in patients with generalized periodontitis of stage I–II and II–III and to determine the need for surgical treatment, 280 individuals aged 30–60 years were examined. Indications for surgical intervention within comprehensive treatment included periodontal pocket depth, the degree of epithelial attachment loss, and the type of gingival recession. It was found that flap surgery was required in 68 patients (24.3%). In the 30–44-year age group, the need for surgery was 19.9% (27 individuals), whereas in the 45–60-year group it reached 28.5% (41

individuals). Follow-up periods included baseline, and 6, 9, and 12 months after treatment. Improvement of the surgical stage of comprehensive treatment consisted of using a combination of enamel matrix proteins and platelet-rich fibrin during coronally advanced flap procedures. The advantages of this surgical approach include enhanced access and visual control, complete removal of pathologically altered tissues, application of agents that stimulate periodontal regeneration, and the possibility of shaping a stable gingival contour. To promote optimal conditions for rapid healing of bone and soft tissues and stimulate angiogenesis in the area of intervention, A-PRF technology was additionally employed in groups III and IV. The unquestionable benefits of this method are its simple preparation and minimal cost. PRF is obtained through a single centrifugation cycle and does not require additional biochemical modifications. To prevent gingival recession after flap surgery, a suturing technique with vertical double cross-stitches (nylon 5/0) supported by a fiberglass splint was proposed. In the early postoperative period, the use of enamel matrix proteins reduced pain and swelling compared to patients treated without this agent. Flap surgery combined with A-PRF and Emdogain yielded the most pronounced stabilization of inflammation and regeneration of periodontal tissues. This was confirmed by a significant ($p<0.05$) reduction of OHI-S by 65.2%, PMA by 62.5%, and bleeding index by 61.9% at 6 months after surgery, with preservation of the achieved effect at 12 months. A significant ($p<0.05$) decrease in periodontal pocket depth by 1.60±0.18 mm demonstrated the regenerative potential and clinical efficacy of the proposed method. Positive dynamics in stabilizing inflammatory-destructive changes were documented in 13 patients (81.25%) who received coronally advanced flap surgery with enamel matrix proteins and in 14 patients (82.35%) treated with coronally advanced flap combined with A-PRF. The use of a coronally advanced flap alone resulted in the least pronounced improvement of bone tissue parameters. Application of the proposed surgical method ensured stabilization of regional hemodynamics. One year after treatment, improved microcirculation, reduced vascular spasm, and diminished venous stasis in periodontal tissues were observed. Quantitative and qualitative rheographic parameters approached normal values. Mean RI (0.61±0.04 units) and IOC (0.108±0.005 Ohm/s) increased 2.3- and 1.6-fold respectively compared to baseline. PTS, IPO, and PWV decreased by 9.6%, 11.1%, and 7.22%, amounting to 16.64±1.22%, 83.16±3.08%, and 13.92±1.75%. Qualitative rheogram indicators—rise in wave amplitude, steeper anacrotic slope, sharper peak, and a shift of the dicrotic notch toward the mid-descent—also indicated marked improvement of regional blood flow. Thus, clinical, radiological, and instrumental findings confirmed the efficacy of the enhanced use of enamel matrix proteins at the surgical stage of comprehensive treatment of generalized periodontitis. Key words: generalized periodontitis, periodontal pockets, epithelial attachment loss, gingival recession, flap surgery, enamel matrix proteins, platelet-rich fibrin, microcirculation, rheographic parameters, vascular tone.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Впровадження нових технологій та обладнання для якісного медичного обслуговування, лікування, фармацевтики

Підсумки дослідження: Новий напрямок у науці і техніці

Публікації:

- 1. Заяць С, Рожко М. Визначення потреби в хірургічному лікуванні пацієнтів із генералізованим пародонтитом методом проведення клаптевих операцій. Art of Medicine. 2022;3(23):54-7. https://art-of-medicine.ifnmu.edu.ua/index.php/aom/article/view/837 https://doi.org/10.21802/artm.2022.3.23.54
- 2. Заяць СВ, Рожко ММ. Ефективність застосування A-PRF і емалевих матричних протеїнів у стабілізації регіонарної гемодинаміки пацієнтів із генералізованим пародонтитом II, II-III ступеня. Український стоматологічний альманах. 2024;4:10-4. https://dental-almanac.org/index.php/journal/article/view/692 https://doi.org/10.31718/2409-0255.4.2024.02

- 3. Заяць С, Рожко М. Ефективність застосування препарату емалевих матричних протеїнів та методики A-PRF у комплексному лікуванні пацієнтів з генералізованим пародонтитом II, II-III ступеня. «Stomatological Bulletin» Вісник стоматології. 2024;1((126)51):32-6. https://doi.org/10.35220/2078-8916-2024-51-1.6 https://doi.org/10.35220/2078-8916-2024-51-1.6
- 4. Makhlynets N, Antoniak S, Pantus A, Pavlyshyn M, Ozhogan Z. |Dentistry Impact of Oral Habits and Buccal Frenulum on Gingival Microcirculation in Children: Findings and Clinical Significance. Research Article. Galician medical journa. 2023;30(3):E202335. https://ifnmujournal.com/gmj/article/view/E202335/E202335HTML https://doi.org/10.21802/gmj.2023.3.5

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість: поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0124U003547

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Рожко Микола Михайлович

2. Mykola M. Rozhko

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.22

Ідентифікатор ORCHID ID: 0000-0002-6876-2533

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Івано-Франківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010758

Місцезнаходження: вул. Галицька, Івано-Франківськ, 76018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Аветіков Давид Соломонович

2. Davyd S. Avetikov

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.22

Ідентифікатор ORCHID ID: 0000-0002-7055-3589

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Полтавський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 43937407

Місцезнаходження: вул. Шевченка, Полтава, Полтавський р-н., 36011, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Годованець Оксана Іванівна
2. Oksana I. Hodovanets

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.22

Ідентифікатор ORCHID ID: 0000-0002-1889-3893

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Буковинський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010971

Місцезнаходження: площа Театральна, Чернівці, 58002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Катеринюк Вероніка Юзефівна
2. Veronika Y. Katerinyuk

Кваліфікація: к. мед. н., доцент, 14.01.22

Ідентифікатор ORCHID ID: 0000-0003-3256-3599

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Івано-Франківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010758

Місцезнаходження: вул. Галицька, Івано-Франківськ, 76018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кімак Галина Богданівна

2. Halyna B. Kimak

Кваліфікація: к. мед. н., доцент, 14.01.22

Ідентифікатор ORCHID ID: 0000-0002-3625-7065

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Івано-Франківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010758

Місцезнаходження: вул. Галицька, Івано-Франківськ, 76018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Мельничук Галина Михайлівна
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Мельничук Галина Михайлівна
Відповідальний за підготовку облікових документів	Кулинич Галія Богданівна
Реєстратор	Юрченко Тетяна Анатоліївна
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна